

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Asbest, insan sağlığı üzerinde geri dönüşü olmayan zararlar bırakan tehlikeli bir maddedir. Özellikle içme suyu borularında kullanımı, asbest liflerinin suya karışarak insanların sindirim sistemi ve diğer organları üzerinde ciddi tahribata yol açmasına neden olmaktadır. Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) ve Uluslararası Kansere Araştırma Ajansı (IARC) asbestin kanserojen olduğunu ve uzun süreli temas halinde ciddi sağlık sorunlarına yol açtığını açıkça belirtmiştir.

Ülkemizde asbestli malzeme kullanımı 2004 yılında sınırlanıp 2011 yılında tamamen ülkemizde yasaklanması rağmen halen içme suyu borularında olması bir vurdumduymazlıktır. Bir an önce tüm asbestli içme su boruları değiştirilmelidir. 15.000 kilometrelik asbestli borunun %18'i, yani 2.700 kilometresi hâlâ kullanımda bulunmaktadır. Bu boruların büyük bir kısmı, belediye statüsünden köye dönüşen yerleşim yerlerinde ve kırsal bölgelerde hâlâ değiştirilmemiş durumdadır. Bu durum, halk sağlığı açısından kabul edilemez bir risktir.

Asbestli boruların tamamen değiştirilmemiş olması büyük bir ihmaldir. Bakanlık tarafından yapılan açıklamalarda, değişim sürecinin belediyelerin taleplerine bağlı olarak sürdüğü belirtilmekte, ancak, bu boruların ne zaman tamamen kaldırılacağına dair net bir tarih verilmemektedir. Bu, halkımızın sağlığını korumak adına sürecin daha hızlı ve kararlı bir şekilde ilerletilmesi gerektiğini açıkça ortaya koymaktadır.

Asbestli boruların insan sağlığı üzerindeki olumsuz etkilerinin yanı sıra, çevre üzerinde de ciddi riskler oluşturduğu bilinmektedir. Bu boruların aşınması sonucu su kaynaklarına karışan asbest lifleri, ekosistemde de uzun vadeli zararlar yaratmaktadır. Çocuklarımızın ve gelecek nesillerin güvenli bir çevrede yaşayabilmesi için bu tehlikenin bir an önce ortadan kaldırılması zorunludur.

Temiz ve güvenli içme suyu, temel bir insan hakkıdır. Ancak Türkiye'de hâlâ 2.700 kilometrelik asbestli borunun kullanımda olması, vatandaşlarımızın bu hakka erişimini engellemekte ve onları ciddi sağlık riskleriyle karşı karşıya bırakmaktadır. Asbestli boruların tamamen kaldırılması için bir an önce somut adımlar atılması ve bu sürecin kararlılıkla yürütülmesi gerekmektedir.

Türkiye genelinde hâlâ kullanımda olan asbestli boruların miktarının ve bulunduğu bölgelerin detaylı olarak tespit edilmesi, asbestli boruların değiştirilme sürecinin neden geciktiğinin araştırılması, belediyelerin altyapı projeleri için yeterli teknik ve mali desteğe sahip olup olmadığının incelenmesi, bu durumun halk sağlığı ve çevre üzerindeki etkilerinin bilimsel verilerle ortaya konulması amacıyla Anayasa'nın 98. ve İçtüzüğü'nün 104. ve 105. maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

Saygılarımla. 20.11.2024

Özgür CEVİZAN
Çevre, Kültür ve Turizm Bakanlığı

Ahmet KARAT
Adana MM

Ali Özdemir
K. Maraş MM

Ömer Fethi GÜRER

Ömer Fethi GÜRER
Niğde Milletvekili

920. Sayılı Meclis Araştırma Önergesinin İmza Çizelgesi

Adı Soyadı	Seçim Bölgesi	İmza
Deniz Demir	Ankara MY	Deniz Demir
Mahir Doğan	İzmir	Mahir Doğan
Serkan Sarı	Balıkesir	Serkan Sarı
Talat DİNGER	Mersin	Talat DİNGER
Vedat Gökçe	Kırklareli MV	Vedat Gökçe
Mahmut Çoban	Sonburda	Mahmut Çoban
Seyit Torun	Ordu MV	Seyit Torun
A. Tuncay ÖZKAN	İzmir MV.	A. Tuncay ÖZKAN
Ahmet Baran YAZGAN	Edirne MV.	Ahmet Baran YAZGAN
Sait ARPACI	Sivas MV.	Sait ARPACI
TEKİN BİNGÖL	ANKARA	TEKİN BİNGÖL
Veli Ağababa	Malatya	Veli Ağababa
Umut Akdoğan	Ankara MV	Umut Akdoğan
Mehmet Meriç	Gaziantep MV	Mehmet Meriç
Arker Ates	Bolu	Arker Ates
Mehmet İKİTAN	Kırşehir	Mehmet İKİTAN
Rifat T. YILMAZ	İzmir	Rifat T. YILMAZ